

Eksporten af juletræer og klippegrønt i 2011

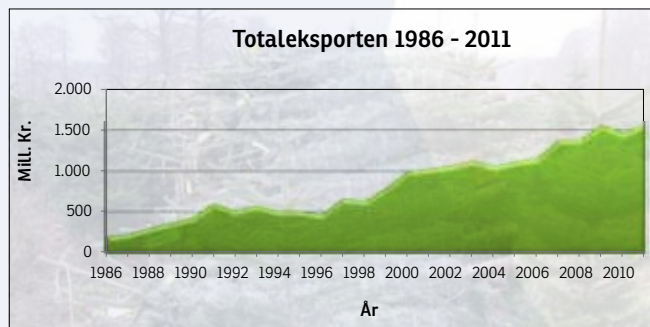
Hvad skete der egentlig i 2011? Et spørgsmål, som mange i løbet af året har stillet sig selv. Vi har alle en eller anden formodning om, hvad resultatet af sidste års arbejdsindsats kan være. Alligevel har vi ikke rigtig nogen akkurat viden før Danmarks Statistik kan fortælle os lidt mere konkret, hvad det hele bliver til, når man lægger alle anstrengelserne sammen og omformer dem til nøgne tal og kendsgerninger. Selv om nogle måske synes, at det ikke er mere interessant end sneen fra forrige år, kan det nu alligevel være ganske tankevækkende at se, hvordan de reelle tal underbygger eller modsiger de indtryk og opfattelser, man selv har fået via sin egen lille rolle i årets eksportanstrengelser.

Baggrunden for tallene

Det er mange gange beskrevet hvordan indberetningsmetoderne i Danmarks Statistik medfører en vis usikkerhed i de færdige tal. Usikkerheden opstår især på baggrund af den bagatelgrænse, som man har indført for at lette indberetningsarbejdet for de mange små og mellemstore virksomheder, der kun har en relativ ubetydelig eksport. Da bagatelgrænsen imidlertid er temmelig høj i forhold til den måde juletræs- og pyntegrøntsbranchen er organiseret, betyder det, at der er rigtig mange virksomheder, som næsten udelukkende beskæftiger sig med eksport, men som alligevel ikke har pligt til at indberette deres tal. Som eksempel kan nævnes, at bagatelgrænsen i 2012 er sat til 5,0 millioner kr. Det betyder for eksempel, at en eksportør, som eksporterer 30.000 juletræer til en gennemsnitsværdi af ca. 150,- kr. ikke vil figurere i de officielle tal.

En anden fejlkilde i indberetningerne forekommer, når der åbenlyst er indberettet forkert. Det kan eksempelvis fremgå af statistikken, at der i maj måned fra til et bestemt land er eksporteret 150.000 juletræer til en gennemsnitlig værdi af 3,50 kr. Det er tydeligvis en planteleverance, som fejlagtigt er opført under juletræer, selv om den rettelig burde stå et andet sted. Sådanne fejl skal naturligvis bortkorrigeres, før tallene igen bliver troværdige.

Med baggrund i blandt andet de indberetninger, som via Danske Juletræer ligger til grund for den årlige prisstatistik samt opgørelser over de eksportvirksomheder, vi har kendskab til i branchen, er det imidlertid muligt at foretage de justeringer og korrektioner, som alt i alt gør, at de opgørelser og oversigter, som offentliggøres i denne artikel, giver et retvisende billede af den danske eksport af juletræer og klippegrønt til resten af verden.

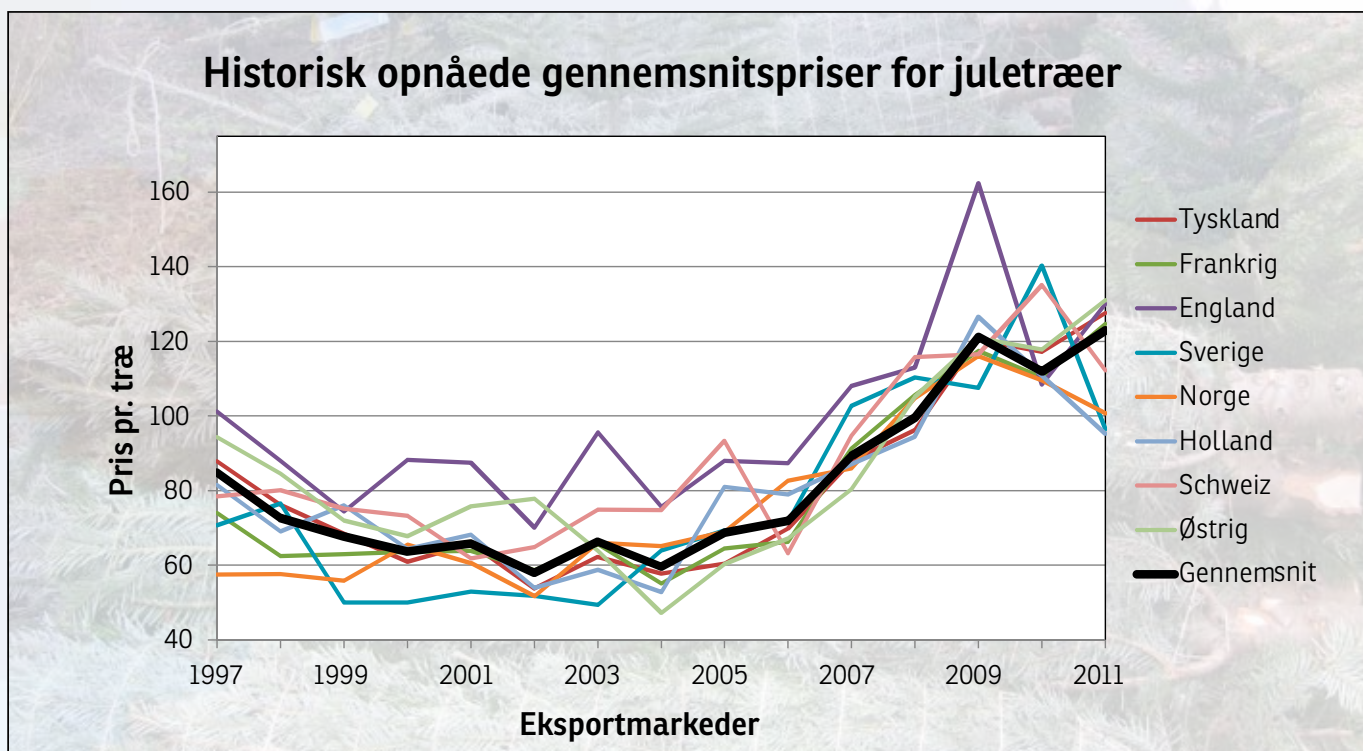

De samlede tal for eksporten af træer og grønt

Hvor meget blev det så til alt i alt i 2011? Blev træerne mere værd? Hvor meget grønt blev det til i alt? Og hvad endte den samlede værdi så egentlig på?

Samlet set havnede værdien af den samlede eksport af klippegrønt og juletræer på næsten 1,6 mia. kr. Det er en forøgelse på 7-8 % i forhold til året før. Det interessante er, at det både er juletræerne og klippegrøntet, som bidrager til denne forøgelse. Begge de to kategorier fremviser nemlig fremgange både på de samlede eksporterede mængder og på de opnåede gennemsnitspriser. Det opvejer altså nogenlunde det fald i eksportværdi, som vi oplevede i 2010, hvor en faldende gennemsnitspris for træerne var hovedårsagen til den lavere eksportværdi.

Ser vi lidt mere specifikt på juletræer, fremgår det ganske klart, at det igen i år er den opnåede gennemsnitspris, som er hovedårsagen til ændringen i forhold til året før. Hvor prisen sidste år var faldet markant med baggrund i en ændret størrelsesfordeling, er den i år øget med ca. 10 %: Dette gør, at den samlede værdi af juletræeksporten er steget med i alt 13 %. Den faldende pris sidste år var en overraskelse, mens det, at prisen nu igen ser ud til at være steget, bekræfter de flestes opfattelse af markedet sidste

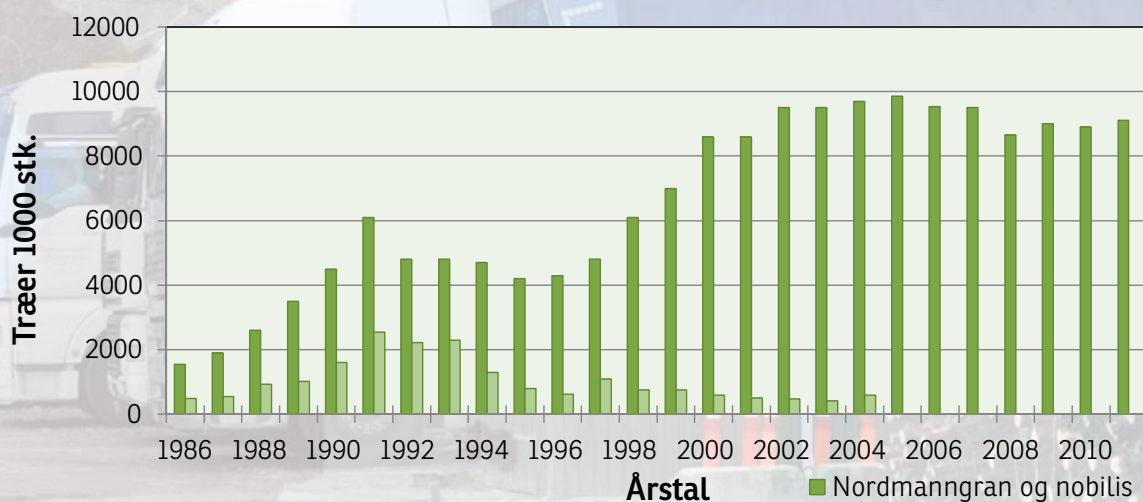

år. Forklaringen ligger formentlig i det faktum, at andelen af større træer igen har været noget højere end i 2010, hvor der virkelig blev forsøgt høstet til bunds i de mange nye kulturer med tætte planteafstande. Den almindelige forøgelse af priserne på de store træer ser dog også ud til at have nogen effekt på den samlede gennemsnitspris, som i 2011 landede på 123,- kr. pr. eksporteret træ. Det er dog imidlertid kun én krone højere end prisen i 2009, så set over en tre-årig periode ligger vi altså nærmest på status quo. Det kunne godt indikere, at vi i hvert fald i forbindelse med de opnåelige eksportpriser efterhånden har ramt toppen af priskurven. Samtidig, er der som nævnt, også sket en mindre forøgelse af mængden af eksporterede træer. Den er ikke stor, men den er dog alligevel med til at tegne billedet af en generel stigning i antallet af udbudte træer fra Danmark. Det er nu to år i træk, at antallet er gået frem, og vi nærmer os nu snart igen de 10 millioner træer på eksportsiden. I 2011 landede mængden således på ca. 9,1 millioner træer.

Som nævnt viser klippegrøntet på trods af manges oplevelser rent statistisk en positiv udvikling. Ser vi på den opnåede gennemsnitspris, er den steget med 30 øre til et niveau på 8,27 pr. kg. Denne pris er dog sammensat af alle de forskellige slags grønttyper, som sælges, og stigningen er derfor ikke nødvendigvis et udtryk for, at hverken nobilis eller nordmannsgran er blevet handlet til højere priser. Større mængder af de mere kostbare nichearter kan være med til at rykke billedet i opadgående retning. Det samme kan en ændring i leveringsbetingelserne, hvis der er større mængder, som sælges som færdigklippede og sorterede varer. Gennem de senere år har vi oplevet, at producenterne har fået betydeligt lavere afregningspriser som følge af, at køberne køber grøntet netto-på-rod. Såfremt en større del af denne mængde leveres af danske virksomheder fremfor udenlandske klip-selv-firmaer, vil den opnåede eksportpris også stige. Derved kommer klippegrøntet i højere grad også i 2011 til at bi-

Eksporten af juletræer 1986 - 2011

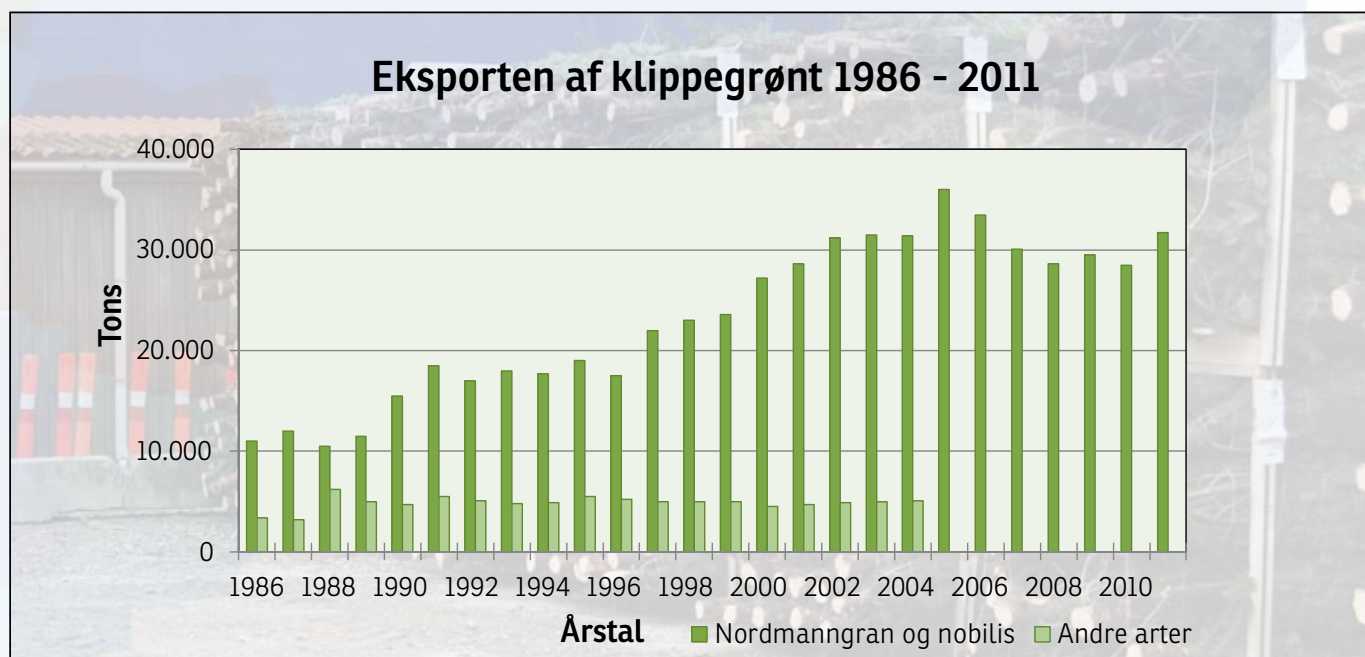

drage til den positive udvikling. Det er dog også værd at lægge mærke til, at mængderne er steget ganske pænt. Selv efter korrektioner for bagatelgrænser samt andre fejl er der registreret en stigning på over 11 % på mængden. Dette betyder, at der i 2011 blev kørt næsten 32.000 tons grønt ud af landet. Hvis man stillede den samlede eksport af grønt og træer op på lastbiler og lod dem danne kø på motorvejen fra grænsen i Sønderjylland, ville køen strække sig et godt stykke forbi Randers – en strækning på ca. 220 kilometer. En ganske tankevækkende måde at illustrere, de ret betydelige mængder, som vores lille branche bidrager med til den danske udenrigshandel.

Modtagerlandene

Af de lande som i 2010 modtog juletræer fra Danmark er kun et enkelt forsvundet fra listen i 2011, og det er Saudi-Arabien, som

altså ikke skulle have deres leverance på 756 træer fra 2010 gentaget. Af andre eksotiske modtagerlande i 2011 kan i stedet nævnes Hongkong, Kasakhstan, Ukraine, De Forenede Arabiske Emirater og Grønland. Som altid er det dog kun kuriositeter, idet den samlede mængde i disse lande er forsvindende lille. Derimod er det de sædvanlige lande med Tyskland i spidsen, som tegner sig som de store kunder. Den samlede liste på 31 modtagerlande toppes som sædvanligt helt suverænt af Tyskland med en samlet andel på 51 % af de eksporterede træer. Nedgangen i totalmængden fra 2010 er igen indhentet, og Tyskland importerede derved i 2011 nogenlunde den samme mængde som i 2009. Det tyder på, at manglen på store træer, som i 2010 reducerede antallet af træer til Tyskland ret markant, nu ikke længere er så stor, at den har betydende indflydelse på eksportmængden. Det er interessant at bemærke, at i perioden med underudbud af træer i forhold til efterspørgslen, er det især det gamle traditionelle marked, -

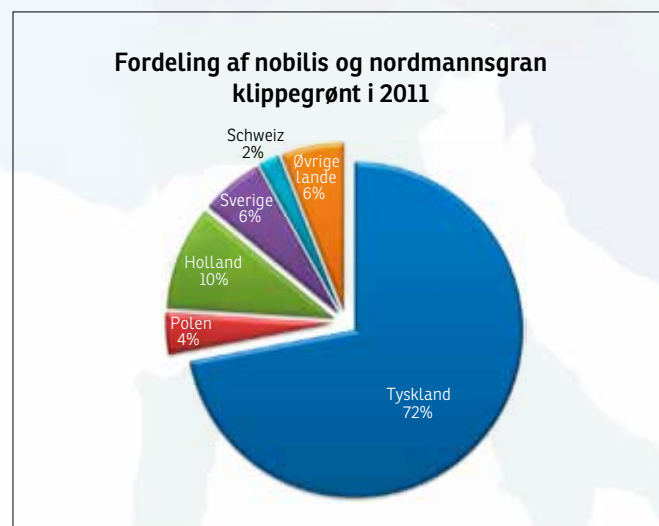
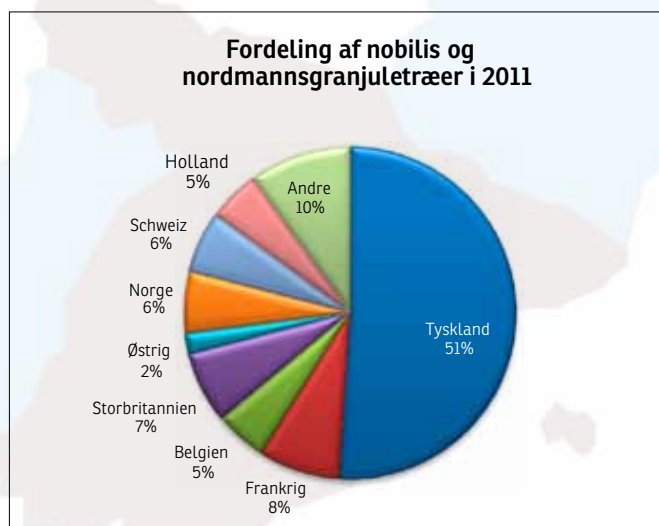

Tyskland, som er blevet foretrukket som kundesegment. Ser man tilbage på perioden, hvor der var meget større rigelighed af træer, lå Tysklands andel igennem flere år mellem 40 og 45 % af den samlede mængde. Det bliver interessant at følge udviklingen i de kommende år, hvor det jo forventes, at udbudsmængden her i Danmark igen vil stige en del. Et land, som tidligere var et meget betydeligt aftagerland er Østrig. Op gennem 1990'erne var det et af de største modtagerlande og lå ofte med en totalmængde betydeligt over de 5-600.000 træer. Den store egenproduktion i dette land har imidlertid bevirket, at Østrig i dag er stabiliseret på en betydeligt mindre mængde og nu blot tegner sig for en andel på ca. 2 % af totalmængden. Det svarer til en mængde på mindre end 200.000 træer. Frankrig har som et af få lande oplevet en markant tilbagegang på mængden i 2011 og er gået mere end 200.000 træer tilbage til en samlet andel på ca. 8½ % af totalmængden. Det er dog stadig det næststørste aftagerland efter Tyskland. I modsætning til flere andre lande ligger eksporten

til Storbritannien efterhånden meget stabilt lige i underkanten af ½ million træer, hvilket svarer til ca. 7½ % af totalmængden. Det lader til, at det forholdsvis stabile pund også giver mulighed for at opretholde et stabilt kundegrundlag, som gør afsætningen både mere sikker og solid set på den lange bane. En stærkt svingende kurs på pundet var netop op gennem 1990'erne og i starten af 00'erne en væsentlig årsag til, at det britiske marked viste endog meget store udsving fra år til år – både mængdemæssigt og prismæssigt. Det ser dog ud til, at også dette marked ligesom Østrig nu har fundet sit naturlige leje.

Øst- og Centraleuropa

Vi kiggede sidste år lidt mere grundigt på hvorledes de nye vækstmarkeder i Øst- og Centraleuropa havde udviklet sig. Årsagen er, at det i manges øjne bl.a. er her, vi skal afsætte vores træer, når eller hvis, der kommer en ny udbudspukkel. Derfor

kan det være interessant at kigge på, hvorledes grundlaget for en afsætningsforøgelse ser ud. Flere og flere af de større eksportfirmaer vender deres øjne østpå for at etablere nye afsætningskontakter med henblik på fremtiden. Men sidste år kunne vi konstatere, at denne blok af lande under et ikke stod for mere end ca. 4½ % af den samlede mængde. Det var en meget lille andel, når man sammenholder det med den indsats, der er lagt her gennem snart adskillige år. Derfor er det glædeligt at kunne se en ret betydelig vækst i mængderne til disse lande i 2011 i forhold til året før. Samlet set er eksporten til denne gruppe lande vokset med mere end 100.000 træer og i alt lander gruppen på en samlet eksportandel på ca. 6 %. Det er stadig beskedent, og det er stadig koncentreret på 3-4 hovedmarkeder, men der er generelt for alle lande tale om stigninger i mængden, der udregnet i procenter er ganske betydelige.

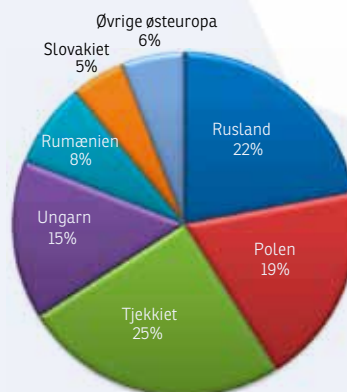
Tidligere har der været store vanskeligheder ved at lære disse markeder godt at kende samtidig med, at der også har været tale om ret betydelig risiko for de enkelte eksportører. Alligevel ser det ud til, at indsatsen nu bærer lidt frugt. Det er interessant at se, at ingen af disse lande udviser en eksplosion i mængden, men derimod nærmere en mere stabil og solid tilvækst fra år til år. Det er en ny situation i forhold til tidligere, hvor et land som eksempelvis Polen ofte blev brugt som afsætningskanal for større mængder af typer af træer, som ikke så nemt lod sig afsætte på de traditionelle vesteuropæiske markeder. Dette kunne give store udsving fra år til år, hvilket altså i hvert fald ikke er tilfældet i 2011.

Største marked er i 2011 Tjekkiet, som har overhalet Rusland, som nu i stedet er på andenpladsen lige foran Polen. Alle tre lande aftager i underkanten af 100.000 træer. Herefter kommer Ungarn med omkring 60.000 træer, hvorefter de resterende lande i gruppen er ret ubetydelige mængdemæssigt set.

Klippegrøntet

I 2011 eksporterede vi klippegrønt til 28 forskellige lande. Det er et mere end i 2010. Det lyder af mange, men faktisk er omkring 92 % af totalmængden fordelt på kun fire lande – Tyskland, Hol-

Fordeling af granjuletræer på det øst- og centraleuropæiske marked

land, Sverige og Polen. Det er i øvrigt uændret i forhold til 2010, hvor de resterende lande også måtte deles om de sidste 8 % af totalmængden. Et af disse er sjovt nok igen Singapore, som i november modtog 40 kg til en gennemsnitspris på 60,63 pr. kg hvilket er en stigning på 15 kr. i forhold til året før. Om det er en fordyrelse af fragten eller prisen på klippegrøntet virkelig er steget så meget, kan ikke læses ud af statistikken, men et sjovt tilfælde er det såmænd alligevel.

Tyskland har øget sin direkte andel en smule igen således, at landet i 2011 ligger på 72 % af totalmængden. Det er derfor Tyskland, som tager sig af størstedelen af den samlede stigning, som er sket på den samlede mængde. Igen kan vi tale om en tilbagevenden til det traditionelle gamle marked.

De to øvrige betydende aftagerlande Polen og Holland har dog også øget deres mængder ganske markant således, at Holland i 2011 står for 10 % af totalmængden, mens Polen aftager omkring 4 % i alt. For begge de to landes vedkommende gør sig gældende, at de må betragtes som transitlande for klippegrøntet inden det i sidste ende også havner i Tyskland. I Polen sker der en ganske betydelig oparbejdning til forskellige færdige dekora-

Dragone AZ 2 Tågesprøjter for juletræer

Tågesprøjter fra én af Europa's førende fabrikker i specialsprøjter:

Trailersprøjter fra 1.000 l - 3.000 l

Liftsprøjter fra 400 l - 1.200 l

Rækkevidde: Op til 60 m vandret og op til 35 m lodret

Pumpe med stor ydelse og tryk

Fås med drejbar flextud eller ståltud m.m. Galvaniseret ramme

NYHED liftsprøjte fås nu med netto tankindhold på 1260 Ltr.

Ring for yderligere information tlf. 74 75 12 05

Skærbæk Maskinforretning

v/Bent Sørensen · Aabenraavej 17 · 6780 Skærbæk · Tlf. 74 75 12 05 · Fax 74 75 05 55

www.skmas.dk · info@skmas.dk

CVR-nr. 1573 7905 · Bank: Sydbank · Reg. 7971 konto nr. 200191-0

Vi forhandler også klipper og grenknuser programmet fra Dragone. Det bedste valg til den professionelle bruger.

tioner, som videreeksporteres til Tyskland, mens mængderne, som løber igennem Holland, ofte bliver handlet på de hollandske auktioner af virksomheder, som enten direkte eller indirekte videresælger dem til tyske aftagere. Flere af de øvrige østeuropæiske lande har også forarbejdningsvirksomheder, som forædler klippegrøntet til færdige dekorationsvarer, hvorved det ikke er urealistisk at regne med, at ca. 90 % af den danske eksporte-

rede produktion af klippegrønt er direkte afhængig af de tyske forbrugeres hang til traditionel juleudsmykning i hjemmet, på arbejdspladsen, i bybilledet og på kirkegårdene.

Et land, som igennem de senere år figurerer med stadig større mængder på listerne er Sverige. Der har gennem en del år været en stor eksport af cypres til Sverige, men efterhånden er det

tydeligt, at der nu også finder et salg af bedre betalte nichevarer sted. Eksporten af klippegrønt til Sverige fordobledes i 2011 i forhold til året før og udgør nu mere end 1300 tons i alt.

Enkelte andre lande har også udvist en markant forøgelse af mængden i 2011 selv om de endnu ikke kan kaldes betydende. Alligevel er det dog værd at holde øje med, om lande som Østrig, Schweiz og Frankrig kan opretholde eller måske endda udvide mængderne fremover. Selv om det er store aftagere af juletræer, har de nemlig traditionelt nærmest ikke aftaget klippegrønt overhovedet. De ser ud til at komme lidt med nu. I hvert fald bliver det interessant at se, om denne udvikling vil fortsætte de kommende år.

Som et lille tankevækkende appendiks kan nævnes, at Danmark faktisk også importerer en smule klippegrønt. Dels kommer der ca. 100 tons nichevarer fra Tyskland til ganske høje priser, og fra Polen kommer omkring 140 tons klippegrønt prissat nogenlunde som nobilis eller nordmannsgran i den billigere ende af skalaen. Man skulle ellers mene, at måtte man da kunne finde nok heraf herhjemme.

Juletræernes gennemsnitspriser

Når man kigger på de opnåede gennemsnitspriser hos Danmarks Statistik skal man være opmærksom på, at de opgivne tal i indberetningerne ikke skelner imellem, om priserne indeholder afregning for fragt eller ikke. Er der solgt med leveringsbetingelsen ab Danmark, bliver de indberettede priser naturligvis de rene opnåede for træerne. Sælges der imidlertid med betingelsen frit leveret, vil fragtomkostningen normalt være en del af salgsprisen og derfor se større ud, end den reelle pris for træet. Det er derfor vigtigt, at man ikke umiddelbart kæder disse priser sammen med det man selv har været i stand til at opnå, da sammenligningsgrundlaget altså kan bygge på helt forskellige baggrunde. I stedet er det udviklingerne i de enkelte lande fra år til år, som er interessante og siger noget om, hvordan handlen er gået, og hvad der måske kan forventes at ske i den nærmeste fremtid.

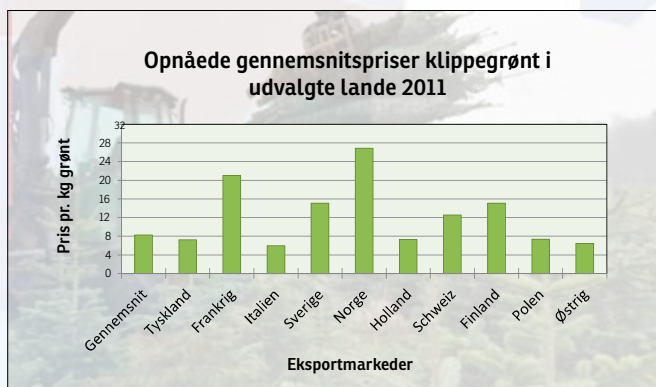
Som sædvanlig kan det fastslås, at der er både opadgående og nedadgående udviklinger i de opnåede gennemsnitspriser i de forskellige lande. I forlængelse af udviklingen i de Øst- og Centraleuropæiske lande kan det imidlertid konstateres, at det nærmest over en bred kam er gået nedad med priserne. Det er en ofte set udvikling, at når et marked skal udvides, sker det tit med prisen, som en afgørende parameter. Meget

kunne da også tyde på, at de forøgede mængder i disse lande er opnået ved enten at sænke priserne, men måske mere sandsynligt ved at sælge et mere "folkeligt" og bredt produkt, som kvalitetsmæssigt er lidt svagere og dermed lidt lavere prissat.

Eksempelvis kan nævnes, at Rusland, som gennem de sidste 5-6 år til stadighed er gået frem på mængden, falder ca. 6,- kr. på gennemsnitsprisen i forhold til 2010 og ligger i 2011 på ca. 117,- pr. træ. Dermed er prisen nu næsten på niveauet fra 2009. Også Tjekkiet viser den samme tendens. Det er ikke et stort fald, men viser alligevel, at sortimentssammensætning formentlig har ændret sig en smule. Her er prisen faldet ca. 9,- kr. til et niveau på 117,50 pr. træ. For begge lande gælder dog, at det jo stadig er absolut fornuftige og acceptable priser, som kan opnås.

Det går også igen for Ungarn, mens Polen derimod viser tegn på, at der enten er sendt mange meget billige aktionstræer af sted, eller at gennemsnitsstørrelsen er forandret dramatisk til mindre træer. Her er prisen i 2011 så lav som 80,- kr. pr. træ mod over 140,- kr. i 2010. Store leverancer af billige træer i december kunne måske tyde på, at man har forsøgt at afsætte dårlige træer sidst på sæsonen for at forsøge at få en smule hjem på en ellers afskrevet vare.

På vores store hovedmarked, Tyskland, ser det derimod særdeles fornuftigt ud. Gennemsnitsprisen steg med ca. 10,- kr. pr. træ og ligger nu på 127,60 kr. Når man betænker, at mere end halvdelen af træerne er gået denne vej, er det klart, at det er en stor del af forklaringen på de gode samlede eksporttal. Det er

RosCrop™

Præcis plantning med GPS RTK giver mange fordele:

- * RosCrop™ er nem at bruge
- * giver en præcis plantning
- * er uafhængig af hastigheden
- * giver fordele for såvel skoventreprenøren som dyrkeren, der står for pleje af kulturen

Se mere på vores hjemmeside

THORSEN-TEKNIK

WWW.THORSEN-TEKNIK.DK
Torben Thorsen 29 10 40 29
 torben@thorsen-teknik.dk

Palletering af juletræer?

Idet der i 2011 var problemer med at finde ledig kapacitet på markedet for palleteringsmaskiner, valgte vi at udvikle en maskine selv. Målet var at lave en maskine, hvor der var en løsning for hvert af de daglige problemer og udfordringer, vi tidligere har haft med maskiner af andet fabrikat.

Pallemaskinen mener vi selv, er der den mest effektive og gennemtænkte løsning til store paller 2,40-3,40

Transportbånd som erstatning for en elevator løsning. Udover at vi anbefaler båndet til vore maskiner, mener vi selv, at man med fordel kan eftermontere det på maskiner af andet fabrikat og erstatte de hidtidige elevatorløsninger.

Netudstyr til netning og palletering af træer i en arbejdsgang, netudstyret kan eftermonteres på vores transportbånd.

Både transportbånd og netudstyr er lavet således at det kan eftermonteres på maskiner af andet fabrikat således at der er mulighed for at erstatte eksisterende elevatorer mv.

Pallemaskinen

- Laver paller i 20 cm intervaller i størrelsen 2,40-3,4.
- Nemt og hurtigt at justere palleformat hydraulisk på 5 minutter.
- Robust konstruktion, især en fordel ved palletering af større træer.
- Minimalt vrid og slid på tårn.
- Mulighed for let at montere afskærmning for mudder og skidt fra dæk mv.
- Det har ikke været nødvendigt at holde øje med og justere de midterste snore under komprimering.
- Lav frihøjde ved vejtransport og opbevaring.
- De lodrette brædder kommer ikke under samme belastning, når træerne komprimeres, som ved en maskine, der har en bevægelig kasse, der kører op og ned.
- Operatøren der arbejder oppe på maskinen kommer aldrig så højt op, som ved en maskine med en kasse, der kører op og ned.
- Det er let og hurtigt at isætte nye tomme paller.
- Lav læsehøjde for de sidste træer der skal i pallen, kassen bliver aldrig højere end sidelågerne på maskinen.
- Maskinens højde i transporttilstand 3,10.
- Lavede i 2011 700 paller uden driftsstop.

Transportbånd

- Nem og effektiv læsning af træer.
- Gode arbejdsstillinger og gode arbejdsforhold til læssemænd.
- Båndet kommer ikke i nærheden af mudder mv. = stor driftssikkerhed.
- Kan eftermonteres med netudstyr.
- Kan erstatte den alm. Elevator og eftermonteres på alle type pallemaskiner.
- Simpelt og nemt at servicere.

Netmaskine

- Simpel konstruktion.
- Kan serviceres og justeres af alle.
- Kan eftermonteres på vores transportbånd.

Palleteringsmaskine	kr. 145.000.- ekskl. moms
Transportbånd	kr. 38.500.- ekskl. moms
Netmaskine til eftermontering	kr. 61.500.- ekskl. moms

måske også værd at bemærke, at den opnåede pris på det tyske marked ligger ca. 5 kr. højere pr. træ end den samlede opnåede gennemsnitspris. Det er altså stadig et attraktivt marked med mulighed for afsætning af den bedre betalte del af sortimentet, mens de billigere produkter i højere grad afsættes til en række andre lande. Et par lande, som gennem flere år har ligget lavere end den generelle gennemsnitspris er Belgien og Holland. Det viser sig særligt tydeligt i 2011, hvor begge lande oplever et fald. Særligt i Holland er det gået dramatisk tilbage, idet prisen her falder langt ned under 100,- kr. pr. træ i forhold til 2010, hvor den lå på næsten 111,- kr. En årsag kan være, at der også til Holland er kørt en del billige træer, som er viderehandlet til Tyskland ligesom kommissionstræer også kan være en del af den samlede forklaring. De lavere priser i Belgien er formodentlig begrundet i en mindre gennemsnitsstørrelse, idet der traditionelt leveres mange små træer i størrelsen 1,00 til 1,50 meter til dette område. En del videreeksporteres så til Frankrig, der jo som mange ved, igennem mange år har været Europas storaftager af små træer.

Ser man bort fra det øst- og centraleuropæiske område, hvor der som nævnt generelt har været en tendens til lidt lavere priser, er det dog et kendetegn ved 2011, at priserne faktisk har udlignet sig en smule. Således ser man ikke længere så voldsomt store forskelle mellem de højeste og de laveste afregningspriser. Det må vel nærmest tolkes som et tegn på, at på trods af landenes forskellighed alligevel kommer bredere ud med alle de forskellige dele af sortimentet til flere og flere lande.

Klippegrøntets gennemsnitspriser

Her skinner det først og fremmest i øjnene, at det tyske hovedmarked med 23 øre tegner sig for en mindre stigning i gennemsnitsprisen. Det lyder ikke af så meget, men giver via den massive mængde alligevel et markant bidrag til væksten i den samlede værdi af klippegrønteksporten. I 2011 opnåede vi 7,24 kr. pr. kg. Det er faktisk ikke alene mere end i 2010, men også i året før det. Vi skal faktisk tilbage til 2008 for at finde en højere pris, end den vi opnåede sidste år. Det kan være et udtryk for

en reel stigning i den opnåede pris, men mere sandsynligt dog, at sortimentssammensætningen har ændret sig i retning af de lidt bedre betalte sorteringer. Det er dog absolut også en positiv udvikling, idet vi jo gennem mange år har set, at det har været stadig vanskeligere at afsætte de mere specifikke dekorationsvarer, mens der i stedet har været efterspurgt billige produkter, som ofte så er blevet solgt som mikspartier indeholdende både bedre og mindre gode grene. Den lille stigning i gennemsnitsprisen kan være et udtryk for, at flere kunder gerne vil betale for den gode velsorterede vare. Det ville være et dejligt lyspunkt i en ellers hårdt trængt del af vores branche.

De to øvrige lande af betydning, Polen og Holland, udviser derimod begge en kraftig tilbagegang. For Hollands vedkommende er prisen faldet med 1,00 kr. pr. kg. og ligger nu på 7,30 kr. pr. kg., mens den i Polen er gået endnu mere tilbage med 1,11 kr. for i 2011 at havne på 7,34 kr. pr. kg. For begge landes vedkommende gælder vel nok, at selve distributionsformen er afgørende for de opnåede priser. At afsætte på de hollandske auktioner er altid lidt af et lotterispil, og man kan ende med at skulle acceptere endog meget lave priser. Det er formentlig sket i 2011 i større udstrækning end tidligere, hvorved det ender med en generelt lavere gennemsnitspris for landet. I Polen kan forklaringen være, at en større del af det grønt, som opkøbes til videreforarbejdning, er indkøbt som selvklip af polske firmaer, hvorved den registrerede pris bliver betydeligt mindre. Også øget priskonkurrence på det polske marked kan dog være en forklaring.

Af de øvrige markeder, som aftager lidt mere end bare en lille smule, kan det nævnes, at både Sverige og Italien har oplevet stigende priser, – for Sveriges vedkommende på nogle i forvejen relativt godt betalte varer, mens det som i tidligere år også er de billige produkter som fyrre- og picea-arter, som går til Italien. Men for begge landes vedkommende er der altså tale om prisstigninger på over 10 % på gennemsnitspriserne. Endnu et lille positivt tegn i det ellers vanskelige klippegrøntmarked. ■